

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/20/2022
Identifikačné číslo spisu: 2217216097
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:2217216097.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a JUDr. Aleny Adamcovej, v spore žalobkyne: I. V., nar. X., bytom K., zastúpenej: JUDr. Nadežda Boľová, advokátka, so sídlom Šafárikova 1522, Galanta, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 00 151 866, o vydanie vecí, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 22C/43/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. októbra 2021 sp. zn. 8Co/101/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 28. mája 2021 č. k. 22C/43/2018-346 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala vydania vecí - finančných prostriedkov vo výške 114.012 EUR, 1.170.500 HUF, 17.400 CZK a 210.975 USD, ktoré boli dňa 25. 09. 2013 vložené na bankový účet žalovaného a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie citujúc ustanovenia § 97 ods. 1 Trestného poriadku, § 126 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a § 137 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, keď nemal za preukázané vlastnícke právo žalobkyne k požadovaným zaisteným finančným prostriedkom.

II.

2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobkyne rozsudkom zo dňa 26. októbra 2021 č. k. 8Co/101/2021-401 (ďalej ako „rozsudok odvolacieho súdu“) rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný je povinný vydať žalobkyni 114.012 EUR, 1.172.500 HUF, 17.400 CZK a 210.975 USD, do

15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Po zopakovaní dokazovania dospel odvolací súd k záveru, že zhodné tvrdenia žalobkyne a svedka E. G., že finančné prostriedky patria žalobkyni, boli podložené aj listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou v konaní, ktoré preukázali, že žalobkyňa ako jediná konateľka a spoločníčka spoločnosti NTTN - Invest, s. r. o. mala k dispozícii finančné prostriedky pochádzajúce z podnikateľskej činnosti tejto obchodnej spoločnosti v rozsahu porovnateľnom s množstvom zaistených finančných prostriedkov. Daňové priznania spoločnosti NTTN - Invest, s. r. o. za roky 2011 a 2012, zmluva o dielo, zálohové faktúry, príjmové pokladničné doklady, prehľady bankových transakcií, podľa názoru odvolacieho súdu svedčili v prospech žalobkyne, pretože nimi boli preukázané obchodné aktivity spoločnosti v rokoch 2011 a 2012. Zmluva o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva preukázali, že žalobkyňa mala v roku 2008 k dispozícii sumu 244.307,24 EUR, ktorú na základe pôžičky získal jej druh, s ktorým žila v spoločnej domácnosti a spoločne s ním hospodárila, pričom bolo nesporné, že z uvedenej sumy bolo na základe zmluvy o pôžičke uhradených len 50.000 EUR a pre vymoženie zvyšku dlžnej sumy bolo veriteľom realizované záložné právo k majetku vo vlastníctve žalobkyne.

4. Na základe uvedených skutočností dospel odvolací súd k záveru, že žalobkyňa v konaní presvedčivo preukázala, že je vlastníčkou zaistených finančných prostriedkov pochádzajúcich z podnikania jej obchodnej spoločnosti. Odvolací súd poukázal na ustálenú súdnu prax, z ktorej vyplýva, že pochybnosti o práve k veci v zmysle vyššie citovaného ustanovenia zákona nastávajú spravidla vtedy, keď právo k zaistenej veci uplatňuje ďalšia osoba, prípadne viac osôb. V konaní žalobkyňa a svedok zhodne tvrdili, že žiadna iná osoba si od nich tieto finančné prostriedky nenárokovala a je nepochybné, že ani žiadny iný subjekt sa voči žalovanému ich vydania nedomáhal, preto za situácie, keď pre ďalšie trestné konanie neboli potrebné, a teda ich prepadnutie, či zhabanie do úvahy neprichádzalo a svedok G., ktorému boli zaistené, ich vydanie v trestnom konaní nepožadoval, nebol dôvod spochybňovať vlastnícke právo žalobkyne. Odvolací súd sa stotožnil so žalobkyňou, že súdu konajúcemu v trestnom konaní neprináležala právomoc spochybňovať vlastnícke právo a vyvolať tak súdny spor o vlastníctvo k zaisteným veciam tam, kde neexistuje sporné, resp. pochybné vlastníctvo. Žaloba na vydanie veci voči žalovanému bola v danom prípade jediným do úvahy prichádzajúcim právnym prostriedkom na uplatnenie si vlastníckeho práva a pokiaľ pochybnosti o vlastníctve k zaistenej veci neexistovali, boli dané zákonné podmienky na vydanie zaistenej veci takémuto nepochybnému vlastníkovi.

5. Keďže žalobkyňa vlastnícke právo k zaisteným finančným prostriedkom preukázala a v konečnom dôsledku toto ani nebolo sporné, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe žalobkyne na vydanie finančných prostriedkov vyhovel a v súlade s eventúalnym žalobným petitom uložil žalovanému povinnosť vydať žalobkyni zaistené peňažné prostriedky v ich celkovej sume. Finančné prostriedky síce boli zaistené ako individuálne určené veci, teda v bankovkách a minciach konkrétnej nominálnej hodnoty, avšak tento charakter stratili vložením na bankový účet, v dôsledku čoho ich vydanie v nominálnych hodnotách a počte kusov, v akých boli zaistené, by nebolo dobre možné. Vzhľadom na úspech žalobkyne v konaní jej odvolací súd priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

III.

6. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

7. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP vzhliadol žalovaný v tom, že odvolací súd v napadnutom rozsudku porušil princíp kontradiktórnosti, zásadu formálnej pravdy, princíp dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena, nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, svojím postupom založil vadu nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku, dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

8. Podľa dovolateľa odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivý proces tým, že jeho základným

argumentom v napadnutom rozsudku bolo konštatovanie, že neexistujú pochybnosti o vlastníckom práve žalobkyne bez toho, aby sa riadne zaoberal vecou samou, teda riadne preskúmal, vyhodnotil dôkazné prostriedky predložené v konaní. Uvedený záver odvolacieho súdu považuje dovolateľ za účelový, keďže prvostupňový súd (ako aj súd v trestnom konaní) po dôkladnom dokazovaní dospel k opačnému názoru a rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za nedostatočne odôvodnené.

9. Dovolateľ poukázal na početnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu SR (napr. III. ÚS 311/07 zo dňa 24. 04. 2008, I. ÚS 33/2012 zo dňa 03. 10. 2012), Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 4Cdo/171/2005, 1Cdo/43/2007, 5Cdo/35/2013 a iné) a právny názor Najvyššieho súdu SR vyjadrený v uznesení sp. zn. 7Cdo/102/2011 zo dňa 25. 04. 2012: „Ak odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, bolo žalobkyni odňaté právo namietat správnosť (novo zaujatého) právneho názoru.“

10. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP zakladá podľa dovolateľa riešenie právnej otázky týkajúcej sa vlastníckeho práva žalovaného k zaisteným finančným prostriedkom.

11. Podľa žalovaného, ak vzniknú dôvodné pochybnosti o práve na vec, nemôže ich v trestnom konaní odstraňovať orgán činný v trestnom konaní, ale o spornom práve na vec rozhoduje výlučne súd v civilnom konaní, pričom úlohou orgánov činných v trestnom konaní je zabrániť nakladaniu s vecou až do objasnenia práva na ňu. Žalovaný sa nestotožnil s právnym názorom žalobkyne, že v zmysle § 137 písm. a) CSP bolo možné ako otázku predbežnú vyriešiť otázku vlastníckeho práva k finančnej hotovosti a následne pristúpiť k vydaniu veci. Podľa žalovaného si súd v prejednávanej veci nemohol vyriešiť otázku vlastníckeho práva ako predbežnú otázku, nakoľko žalovaný nie je a ani nikdy netvrdil, že je vlastníkom finančných prostriedkov, ani si vlastnícke právo k finančným prostriedkom neuplatňoval, pričom žalovaný nespĺňa ani jeden z predpokladov na úspešné domáhanie sa vydania veci, nakoľko vec má u seba oprávnené, v súlade so zákonom (Trestným poriadkom) a neodmieta ju vydať ani si na ňu nerobí nárok, preto ho nemožno považovať za subjekt neoprávneného zásahu do práv žalobkyne. Žalovaný zotrval na svojom názore, že nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu, napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Z vyjadrenia žalobkyne k dovolaniu vyplynulo, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za právne správne, dostatočne a vyčerpávajúco odôvodnené. Dovolanie považuje za nedôvodné a dovolacie dôvody za neprípustné, preto navrhla dovolanie zamietnuť.

IV.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

15. O návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2Cdo/20/2022 zo dňa 28. júla 2022 tak, že návrhu nevyhovel.

16. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

17. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To

znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

19. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

20. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolačiaci dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

21. Podľa § 447 písm. f) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

22. Podľa § 448 CSP dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

23. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj sp. zn. 1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017). Dovolačiaci súd preto posudzoval opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

24. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP je, že k nej došlo nesprávnym procesným postupom súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už v o viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (vid' napr. R 129/1999 a sp. zn. 1Cdo/202/2017, 2Cdo/162/2017, 3Cdo/22/2018, 4Cdo/87/2017). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

25. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

26. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

27. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

28. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera

porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnemu rámcu, ktorý zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných ústavou.

29. V danom prípade žalovaný prípustnosť dovolania odvodil z § 420 písm. f) CSP a porušenie práva na spravodlivý proces, ktorým mu malo byť znemožnené uskutočňovať jemu patriace procesné práva, oprel o tvrdenie, že základným argumentom odvolacieho súdu v napadnutom rozsudku bolo konštatovanie o neexistencii pochybností o vlastníckom práve žalobkyne k zaisteným finančným prostriedkom bez toho, aby sa riadne zaoberal vecou samou, teda riadne preskúmal a vyhodnotil dôkazné prostriedky predložené v konaní, pričom z poukazu dovolateľa na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/102/2011 zo dňa 25. 04. 2012 dovolaciemu súdu vyplynulo, že dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za prekvapivé.

30. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán, ak majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porovnaj I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či sp. zn. 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., sp. zn. 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

31. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založil svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemá strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili ako významné.

32. V posudzovanom prípade odvolací súd na účely prejednávania odvolania žalobkyne nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom bolo opätovne vykonané dokazovanie, pričom v ods. 8. a 9. odôvodnenia svojho rozhodnutia riadne popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní a uviedol, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Z dokazovania vykonaného odvolacím súdom vyplynulo, že žalobkyňa a svedok E. G. zhodne tvrdili, že finančné prostriedky patrili žalobkyňi, dané tvrdenie bolo podložené aj listinnými dôkazmi predloženými žalobkyňou v konaní, preukazujúcimi, že žalobkyňa ako jediná konateľka a spoločníčka spoločnosti NTTN - Invest, s. r. o. mala k dispozícii finančné prostriedky pochádzajúce z podnikateľskej činnosti tejto obchodnej spoločnosti v rozsahu porovnateľnom s množstvom zaistených finančných prostriedkov. Podľa názoru odvolacieho súdu i ďalšie listinné dôkazy (daňové priznania spoločnosti NTTN - Invest, s. r. o. za roky 2011 a 2012, zmluva o dielo, zálohové faktúry, príjmové pokladničné doklady, prehľady bankových transakcií) svedčili v prospech žalobkyne, pretože nimi boli preukázané obchodné aktivity spoločnosti v rokoch 2011 a 2012. Zmluva o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva podľa odvolacieho súdu preukázali, že žalobkyňa mala v roku 2008 k dispozícii sumu 244.307,24 EUR, ktorú na základe pôžičky získal jej druh, s ktorým žila v spoločnej domácnosti a spoločne s ním hospodárila, pričom bolo nesporné, že z uvedenej sumy bolo uhradených len 50.000 EUR a pre vymozenie zvyšku dlžnej sumy bolo veriteľom realizované záložné právo k majetku vo vlastníctve žalobkyne. Podľa dovolacieho súdu z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, na základe akých skutočností a úvah dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní presvedčivo preukázala, že je vlastníčkou finančných prostriedkov, ktorých vydania sa domáhala.

33. V dovolaní žalovaný neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, svedčiace o účelovosti záverov odvolacieho súdu, či prekvapivosti jeho rozhodnutia. Svoj myšlienkový postup odvolací súd vo svojom rozhodnutí dostatočne vysvetlil nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zo súdneho spisu dovolací

súd zistil, že v rámci odvolacieho konania žalovaný mal možnosť oboznámiť sa s odvolacími námietkami žalobkyne, vyjadriť sa k nim, pričom odvolací súd na pojednávaní pred skončením dokazovania vyzval strany sporu na prípadné doplnenie dokazovania, pričom žalovaný jednoznačne uviedol, že nemá k dokazovaniu žiadne návrhy (min. 14,50 - 14,55 nahrávky). Dovolací súd konštatuje, že iba odlišná interpretácia totožného zákonného ustanovenia aplikovaného na zhodný skutkový stav nemôže spôsobiť prekvapivosť napadnutého rozhodnutia (viď Nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 52/201 zo dňa 1. apríla 2020).

34. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci, nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porovnaj I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), a to pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f) CSP, v danej veci však dovolací súd nezistil, že by išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces.

35. Podľa názoru odvolacieho súdu doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje závery prijaté odvolacím súdom. V súdnej veci neboli zistené vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, ani iný nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktoré by zakladali porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces.

36. Žalovaný prípustnosť podaného dovolania vyvodil aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, a k rozhodnutiu odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

37. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) podať svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená (sp. zn. 7Cdo/25/2018).

38. Dovolateľ vyjadril právnu otázku, ktorej riešenie namieta vyslovením názoru, že súd v prejednávanej veci nemohol vo vzťahu k žalovanému riešiť otázku vlastníckeho práva ako predbežnú otázku, nakoľko žalovaný nie je a ani nikdy netvrdil, že je vlastníkom finančných prostriedkov, ani si vlastnícke právo k finančným prostriedkom neuplatňoval, preto ho nemožno považovať za subjekt neoprávneného zásahu do práv žalobkyne, teda nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom.

39. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

40. Najvyšší súd k námietke dovolateľa uvádza, že dôvodom, pre ktorý odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, bolo preukázanie vlastníckeho práva žalobkyne k finančným prostriedkom, vydania ktorých sa domáhala. Odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na riešení otázky týkajúcej sa vlastníckeho práva žalovaného, ale založil ho na riešení otázky preukázania vlastníckeho práva žalobkyne

k finančným prostriedkom, ktorých vydanie žiadala, a ktoré sa nachádzali v majetkovej sfére žalovaného. Vzhľadom na to, že dovolateľ v dovolaní nevymedzil riadne právnu otázku, na ktorej založil svoje rozhodnutie odvolací súd, dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie v tejto časti nie je procesne prípustné.

41. Z obsahu dovolania odôvodneného dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je zrejmé, že žalovaný, konajúci prostredníctvom kvalifikovaného zamestnanca, uviedol len všeobecnú charakteristiku nesprávnosti, ku ktorej podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak jasne nešpecifikoval právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), len uviedol, že súd vo vzťahu k nemu nemohol riešiť otázku vlastníckeho práva ako predbežnú otázku, nakoľko on si vlastnícke právo k finančným prostriedkom neuplatňoval, preto ho nemožno považovať za subjekt neoprávneného zásahu do práv žalobkyne, teda nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom a s poukazom na právnu teóriu vyjadril nesúhlas s právnym názorom žalobkyne, týkajúcim sa možnosti riešenia vlastníckeho práva k finančnej hotovosti ako predbežnej otázky a následného rozhodnutia o vydaní veci. Dovolateľ vyjadril taktiež svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom dovolacieho súdu, avšak takýto nesúhlas sám osebe nie je spôsobilý založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. V dovolaní taktiež žalovaný neuviedol, ako (podľa neho nesprávne) riešil nastolenú právnu otázku odvolací súd a tiež nepodal svoje vysvetlenie, ako mala byť táto otázka správne riešená.

42. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP namietal bez vymedzenia tohto dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania, zvolenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP; takým postupom by v uvedenom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03). Keďže dovolacie dôvody dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP neboli vymedzené spôsobom uvedeným v § 432 CSP, táto skutočnosť by sama osebe mala za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f) CSP.

43. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie v časti, v ktorej konštatoval jeho prípustnosť podľa § 420 písm. f) CSP a súčasne jeho nedôvodnosť, zamietol podľa § 448 CSP.

44. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol v súlade s § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.